

METODOLOŠKO POJASNILO

Simon Plešivčnik

POPIS VINOGRADOV

To metodološko pojasnilo se nanaša na objavljanje podatkov:

- Popis vinogradov, Slovenija, petletno (Prva objava)

Maj 2021

Kazalo

1	NAMEN.....	3
2	PRAVNA PODLAGA.....	3
3	ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI.....	3
4	IZBOR ENOT OPAZOVANJA.....	3
5	ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV.....	4
6	DEFINICIJE.....	4
7	POJASNILA.....	5
8	OBJAVLJANJE PODATKOV.....	6
9	REVIDIRANJE PODATKOV.....	6
10	DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA.....	7

1 NAMEN

Namen objave podatkov je prikazati strukturo vinogradništva v Sloveniji.

Pomembnejše statistike so:

- Število pridelovalcev
- Število nasadov
- Površina nasadov
- Starost nasada ali posameznih sadik

2 PRAVNA PODLAGA

- [Letni program statističnih raziskovanj \(LPSR\)](#):
- [Zakon o državni statistiki](#) (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01)
- Uredba EU 1337/2011 o statistikah trajnih nasadov (CELEX 32011R1337)

3 ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI

Enota ki jo opisujejo podatki, so pridelovalci grozdja, vinogradi, ter pridelovalci materiala za vegetativno razmnoževanje vinske trte.

S Popisom vinogradov v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju Popis vinogradov) smo zbrali naslednje podatke o:

1. kmetijskih gospodarstvih, ki obdelujejo vinograde, trsnice ali matičnjake
2. vinogradih:
 - lokaciji (parceli, vinorodnem okolišu)
 - sorti
 - podlagi
 - starosti
 - tehnoloških značilnostih (gojitvena oblika, naprava vinograda, oskrba tal);
3. površinah, zasajenih z materialom za vegetativno razmnoževanje:
 - trsnicah
 - matičnjakih.

4 IZBOR ENOT OPAZOVANJA

Enota opazovanja, so tehnične značilnosti nasadov in sortna sestava vinogradov po različnih parametrih.

V raziskovanje so vključeni vsi pridelovalci grozdja ki so vpisani v Register pridelovalcev grozdja in vina, ter vsi pridelovalci materiala za vegetativno razmnoževanje vinske trte, vpisani v Evidenco pridelave semenskega materiala kmetijskih rastlin.

Zavezanci za vpis v omenjeni register so pridelovalci grozdja in vina, ki obdelujejo najmanj 0,05 ha vinogradov, in tisti, ki ga obdelujejo manj, če dajejo v promet grozdje, vino ali druge proizvode iz grozdja in vina.

V Evidenco pridelave semenskega materiala kmetijskih rastlin so vpisani vsi pridelovalci materiala za vegetativno razmnoževanje vinske trte, ki so v letu raziskovanja prijavi pridelavo.

5 ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

Podatki se zbirajo petletno.

Podatke, potrebne za Popis vinogradov, smo prevzeli iz dveh administrativnih virov:

- iz Registra pridelovalcev grozdja in vina (RPGV), ki je del Registra kmetijskih gospodarstev pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP);
- iz Evidence pridelave semenskega materiala kmetijskih rastlin pri Upravi RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

6 DEFINICIJE

Vinograd je opredeljen kot strnjena površina, zasajena z vinskimi trsi, ki jo obdeluje isti obdelovalec; ta površina je enotno urejena – terasasta ali zasajena v vertikali – in omogoča enoten sistem obdelave (poti ipd...). Vinograd je lahko zasajen z eno ali več različnimi sortami vinske trte (*Vitis vinifera*).

Sorte vinske trte, namenjene za pridelavo vina (*Vitis vinifera*) (priporočene in določene), so določene za vsako vinorodno deželo in za vsak vinorodni okoliš. Delijo se na bele in rdeče. Cepljene so lahko na različnih podlagah, ki so primerne za pridelovanje grozdja v Sloveniji.

Sorte vinske trte, namenjene za pridelavo namiznega grozdja (*Vitis vinifera*), se v zadnjem času pridelujejo v manjšem obsegu. Namizno grozdje je namenjeno za prehrano ljudi, in ne za predelavo v vino.

Površina vinograda je površina (v ha) vseh parcel ali njihovih delov, na katerih je zasajen vinograd. Osnova za podatek o površini je GERK – grafična enota rabe kmetijskih gospodarstev.

Način naprave vinograda je lahko terasa ali vertikala.

Nagib pomeni povprečni nagib vinograda v %. Pri terasastih vinogradih se navede nagib zemljišča pred terasiranjem.

Matičnjak je površina, zasajena s trsnimi podlagami za vinsko trto, namenjena za pridelavo ključev podlag za žlahtno vinsko trto.

Trsnica je površina, namenjena za pridelavo trsnih cepljenk.

7 POJASNILA

7.1 KLASIFIKACIJE

Podatki iz Popisa vinogradov so prikazani po dveh različnih teritorialnih delitvah: podatki o pridelovalcih so vezani na sedež kmetijskega gospodarstva ter prikazani po Standardni klasifikaciji teritorialnih enot (SKTE), podatki o vinogradih pa so prikazani po vinorodnih deželah in okoliših.

NUTS_SKTE – Šifrant kohezijskih regij, statističnih regij, občin in naselij, 2020a

Šifrant je dostopen na <http://www.stat.si/StatWeb/glavnavnavigacija/metode-in-klasifikacije/klasifikacije>, zavihek teritorialni šifranti.

Vinorodne enote

Vinogradniško območje v Republiki Sloveniji se glede na ekološke razmere, lastnosti vin in druge dejavnike (npr. tradicijo ipd.) deli na tri vinorodne dežele, na Podravje, Posavje in Primorsko, te pa se naprej delijo na vinorodne okoliše. Vinorodni okoliši se lahko delijo na vinorodne podokoliše, vinorodne ožje okoliše, vinorodne kraje in vinorodne lege. ([Uradni list RS, št. 69/2003 z dne 16. 7. 2003](#))

7.2 OBDELAVA PODATKOV

UREJANJE PODATKOV

Podatke smo uredili s kombinacijo sistematskih popravkov, individualnih popravkov in postopkov vstavljanja podatkov. Pri vstavljanju podatkov smo uporabili (**npr. metodo logičnega vstavljanja, metodo povprečne vrednosti, metodo notranjega darovalca, metodo zgodovinskih vrednosti,...**).

Več o urejanju podatkov lahko preberete v splošnem metodološkem pojasnilu [Statistično urejanje podatkov](#).

UTEŽEVANJE

Postopkov uteževanja podatkov nismo uporabili.

DESEZONIRANJE

Postopki desezoniranja niso smiselni.

7.3 INDEKSI

Indeksov ne objavljamo.

7.4 NATANČNOST

Natančnosti ne izračunavamo.

7.5 DRUGA POJASNILA

Podatek, ki je statistično zaščiten zaradi varovanja zaupnosti poročevalskih enot, nadomestimo z znamenjem »Z«.

8 OBJAVLJANJE PODATKOV

- Podatkovna baza SiStat: [Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo](#) - Rastlinska pridelava - Popis vinogradov; absolutni podatki objavljeni po NUTS/SKTE klasifikaciji do nivoja občin ter absolutni podatki do nivoja vinorodnih okolišev
- Prva objava (Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo, Rastlinska pridelava): »Popis vinogradov, Slovenija, 2020«.
- Eurostat, Statistični urad Evropske unije

9 REVIDIRANJE PODATKOV

9.1 OBJAVLJANJE ZAČASNIH IN KONČNIH PODATKOV

Začasnih podatkov ne izkazujemo. Objavimo le končne podatke.

9.2 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA ČASOVNO PRIMERLJIVOST

V časovni vrsti ni prišlo do prelomov, zato so vse časovne točke primerljive.

10 DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Metodološka gradiva na spletni strani SURS so dostopna na <https://www.stat.si/statweb/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports>.

- Vprašalnik:
 - Podatkov za to raziskovanje SURS ne zbira z vprašalnikom.